

FAAD-Praat

jaargang 4 | nummer 8 | Oktober 2009

Inhoud

1. [Woordje van de voorzitter](#)
2. [Nieuws van de opleiding](#)
3. [Bij de archivaris op schoot](#)
4. [Digitaal archief\(initiatief\)](#)
5. [Varia](#)

1. Woordje van de voorzitter

In de voorbije maand september werd door op een meesterlijke manier gebruik te maken van archiefbeelden het nieuwe seizoen van Phara aangekondigd. In het filmpje, nog te zien op [YouTube](#), combineren de makers de persconferentie van 21 september 1981 waar Marc Eyskens kond doet van de val van zijn kortstondige regering, met een geactualiseerde reconstructie waarin de éminence grise het nieuwe seizoen van Phara verwelkomt. Ook op 21 september, niewaar. Niet zo origineel, en nog minder historisch, neem ik er dan ook mijn vorig "woordje van de voorzitter" bij om een nieuw woordje van de voorzitter op papier te toveren.

Iets meer dan een jaar geleden schreef ik dat de pas verkozen stuurgroep van het FAAD niet alleen de ambitie had de werking van voorgaande jaren te bestendigen, maar door het zoeken naar nieuwe initiatieven het FAAD ook verder uit te bouwen als kennisnetwerk. De vraag is nu natuurlijk of we daarin geslaagd zijn. Ik durf daarop positief te antwoorden, al moet ik toegeven dat het geen perfect examen was.

De jaarlijkse studiedag, nog steeds het terechte hoogtepunt van het werkjaar, was inhoudelijk alvast een succes. Over de lezingen van Frank Scheelings, Tina Vanhoye en Els Flour waren achteraf alleen maar lovende woorden te horen. Opmerkelijk was ook het humoristische dankwoord van Kjell Corens, die een fles wijn ontving voor zijn foto-inzending. Jammer genoeg waren slechts een 30 à 40 personen bereid om op hun vrije zaterdagvoormiddag naar de VUB af te zakken. Een aantal lezers zullen opmerken dat het antwoord op die vraag in de vorige zin ligt, maar daar is er ondanks talloze pogingen in het bestaan van het FAAD nog nooit een afdoend alternatief gevonden. In ieder geval zullen we als stuurgroep ons uiterste best doen om ook in 2010 een inhoudelijk sterke studiedag aan te bieden en hopen dat deze misschien meer mensen kan overtuigen.

Naast de vaste waarden zag het voorbije werkjaar een nieuw initiatief het daglicht, "Bij de archivaris op schoot". Het concept is ondertussen wel bekend: een kleine groep pas afgestudeerde, en dus onervaren, archivariissen gaat op bezoek bij een ervaren archivaris die hen rondleidt doorheen zijn of haar archief met aandacht voor alle aspecten van de dagelijkse werking, praktische tips, obstakels en hoe ze te omzeilen. Ondertussen gingen we reeds op schoot bij Willy Van de Vijver in het Stadsarchief Mechelen en liet Martijn Vandebroecke ons alle hoeken zien van het AMSAB-ISG. In dit nummer van de FAAD-Praat kan u een verslag lezen van het laatste bezoek en een voorproefje van het interview met onze volgende gastheer, Tom Haeck van het OCMW-archief Gent.

Met "Bij de archivaris op schoot" mikken we uitdrukkelijk op pas afgestudeerden en studenten van de opleiding archivistiek. Voor die jonge archivariissen wil het FAAD een brug zijn tussen de opleiding en het veld. Dit engagement zal de stuurgroep vanaf dit werkjaar proberen in te vullen door een contactmoment met de studenten archivistiek.

Meer informatie daarover zal je vast en zeker terugvinden in een volgend nummer van de FAAD-Praat.

Tenslotte wil ik in naam van de hele FAAD stuurgroep een uitdrukkelijk woord van dank richten aan Martijn Vandenbroecke. Martijn deelde ons afgelopen zomer namelijk mee dat hij wegens tijdsgebrek zijn engagement in de stuurgroep niet meer ten volle kan invullen. Dat hij daaruit besloot dat toekijken vanaf de zijlijn niets voor hem is, typeert hem dan ook volledig. Martijn leerde ik in het FAAD en daarbuiten kennen als een nuchtere archivaris met een groot kritisch en relativerend vermogen. Martijn, nogmaals een oprechte merci voor de meer dan vijf jaar inzet in het FAAD en nog veel succes in alles wat je onderneemt.

Nog veel leesplezier met deze FAAD-Praat en tot bij één van onze activiteiten!

Tom Cobbaert,
Voorzitter FAAD

[^omhoog](#)

2. Nieuws van de opleiding

We legden het in de FAAD-Praat van november 2008 al uit (die voorgaande edities van de nieuwsbrief kan je overigens terugvinden op de FAAD website, bij de publicaties): cijfers rond de opleiding geven is er in het huidige academische landschap niet makkelijker op geworden. Als goede archivaris probeer je echter altijd het onmogelijke te realiseren, dus wagen we ons toch maar aan een poging.

Er waren vorig academiejaar 33 studenten ingeschreven. Een deel van deze studenten was slechts deeltijds ingeschreven en kon dus vorig academiejaar nog geen diploma behalen. Anderen stopten in de loop van het jaar met de opleiding of besloten toch een extra jaar aan hun verhandeling te besteden. Uiteindelijk zijn er 15 studenten die vorig jaar het diploma Master in de Archivistiek behaalden en die zich nu dus kersvers FAAD-lid mogen noemen.

Het is nog te vroeg om voor het huidige academiejaar het definitieve aantal inschrijvingen vast te stellen maar we verwachten ook geen spectaculaire wijzigingen meer. Er zijn op dit moment 32 studenten geregistreerd. Daarvan zijn er 22 voor het eerst ingeschreven in de ManaMa Archivistiek. De andere 10 zijn studenten met een thesisjaar of studenten die het tweede jaar deeltijds aanvatten. De tendens van een behoorlijk hoog aantal studenten houdt dus ook dit academiejaar aan.

[^omhoog](#)

3. Bij de archivaris op schoot

Verslag van het bezoek aan het Amsab-ISG (02/05/2009)

Het project "Bij de archivaris op schoot" biedt de kans aan beginnende archivariissen om praktische vragen te stellen aan meer ervaren collega's. Dit gebeurt concreet door het bezoeken van diverse archieven. Zo leidde Martijn Vandenbroecke ons op zaterdag 2 mei rond in het Amsab-ISG.

Het bezoek startte in de inkomhal waar we de ontstaansgeschiedenis van het instituut te horen kregen. Vervolgens was er een rondleiding door de verschillende delen van het gebouw. Die verliep volgens de weg van de archieven: van opname tot raadpleging, van de inkomhal tot de leeszaal. We maakten kennis met de verschillende afdelingen en hun specifieke werking. Daarbij kwamen de specifieke moeilijkheden tussen de publiek- en privaatrechtelijke archiefsector en de soms tegengestelde belangen van bibliotheek/documentatiedienst en de archiefdienst aan bod. Andere onderwerpen waren de relaties met de archiefvormers, hoe zij archieven aanbieden, de verwerkingwijze van het geschonken materiaal en het archiefbeheerssysteem. Zo kregen we een mooi beeld van de werking van het Amsab-ISG. We danken Martijn voor deze blik achter de schermen.

Het volgende bezoek: OCMW-archief Gent (31/10/2009)

Voor het volgende bezoek blijven we in Gent. Op zaterdag 31 oktober staat het OCMW-archief van de Arteveldestad op het programma. Sedert enkele jaren beschikt archivaris Tom Haeck er over een gloednieuw gebouw. Hier beheert hij naast een tweetal kilometer archief ook een bibliotheek en een kunstcollectie. Een bezoek is dus meer dan de moeite waard!

Praktisch

Het bezoek aan het OCMW-archief start om 14 uur, het einde is voorzien rond 16 uur. Wie wil deelnemen, verzoeken we om een seintje te geven aan de redactie vóór 26 oktober. Je krijgt dan een bevestiging en een routebeschrijving.

Omwille van organisatorische redenen is het aantal deelnemers beperkt tot 20. Indien er meer dan 20 inschrijvingen zijn, krijgen de afgestudeerden van de opleiding Archivistiek en Hedendaags Documentbeheer van de laatste vijf jaar (dus teruggaand tot het academiejaar 2003-2004) voorrang. De resterende plaatsen worden dan toegekend op basis van het tijdstip van de inschrijving. Indien er minder dan 5 inschrijvingen zijn, gaat het bezoek niet door.

Een voorsmaakje: interview met de "vliegende" archivaris Tom Haeck

Als opwarmer had de FAAD-Praat een boeiend gesprek met Tom Haeck of de vliegende archivaris zoals hij binnen zijn dienst genoemd word.

De Gentse OCMW-archivaris wil door een dynamische houding komaf maken met het Jomme Dockx-beeld dat mensen al te vaak van archivariissen hebben.

Er is dan ook heel wat in beweging in het Gentse OCMW-archief. Zo is er de ontwikkeling van een gloednieuw archiefbeheerssysteem. Op termijn zullen zowel het papieren als het digitaal archief hierin beschreven en

beheerd worden en dit in samenwerking met het Stadsarchief. Ook voor de ontsluiting van haar bibliotheek heeft het OCMW-archief toenadering gezocht tot de stad. Het doel daarbij is onder meer onderlinge uitleen tussen de stads- en de de OCMW-diensten. Tezelfdertijd is het de bedoeling dat de OCMW-medewerkers één startpagina zullen krijgen met toegang tot diverse soorten van digitale informatie: bibliotheekcatalogus, gescande artikels en PDF-documenten, websites of databanken. De creatie van centrale toegangen tot informatie is dus de grote ambitie. Dit blijkt ook uit de deelname aan het Move-project (Musea Oost-Vlaanderen in Evolutie). Hierbij wordt de collectie kunstwerken van het OCMW in een algemene catalogus van de Oost-Vlaamse museacollecties geïmporteerd.

Uit dit alles blijkt dat interne dienstverlening van prioritair belang is maar dat ook het ruime publiek niet vergeten wordt.

Deze uitgebreide werking kadert mee in het streven naar een grotere bekendheid van het OCMW-archief en dit zowel binnen als buiten de organisatie. Hiervoor is de dienst bezig met de uitwerking van een communicatieplan. Gedaan met het stoffige imago, het Gentse OCMW-archief leeft en dat zal de wereld geweten hebben!

Lees de volledige tekst van het interview op onze [website](#).

[^omhoog](#)

4. Digitaal archief(initiatief)

Digitaal Archiefinitiatie(f) biedt de kans aan afgestudeerden van de opleiding om een artikel online te plaatsen. Vaak is het gebaseerd op de eigen eindverhandeling. Andere artikels zijn eveneens welkom, zolang het maar een archivistisch onderwerp betreft. Voor kersverse archivariissen is het een unieke kans op een eerste publicatie!

Martijn Vandenbroucke (conglomeraatsarchieven), Hannes Vanhauwaert (fractiearchieven in Vlaanderen) en Caroline Vleugels (moderne kloosterarchieven) schreven zichzelf al de onsterfelijkheid in. Hun artikels zijn terug te vinden op onze [website](#).

Wie ook zijn thesis of een ander onderwerp wil valoriseren en bij een ruimer publiek bekendmaken, kan even surfen naar de [auteursrichtlijnen](#). Artikels mogen aan de [redactie](#) bezorgd worden.

[^omhoog](#)

5. Varia

Foto

Jochen Vermote van het Stadsarchief Ieper stuurde een foto van een bezoek aan de tentoonstelling Mémoire d'Avenir 1808-2008 in de Archives Nationales te Parijs. Van links naar rechts bemerken we Katrien Goudeseune (Stadarchief Ieper), Chris Vandewalle (Stadsarchief Diksmuide), Jochen Vermote en Rik Opsommer (beiden Stadsarchief Ieper).

Wie meer inlichtingen over deze verdachte personen kan geven, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met de politie van Parijs!

Onderwerpen voor FAAD-Praat

FAAD-leden mogen uiteraard zelf onderwerpen voor de FAAD-nieuwsbrief aanbrengen. Stuur het berichtje dat je wil laten opnemen naar de redactie. Hou er wel rekening mee dat de nieuwsbrief erg onregelmatig zal verschijnen. Zoekertjes als “met wie kan ik over twee weken meerijden naar de Brabantse archivarissendag” zijn dus niet geschikt voor deze nieuwsbrief. Voordat soort zaken is het Archiefforum.be dan weer een uitermate geschikt medium.

Ontvangstadres FAAD-Praat

Wie de FAAD-Praat liever op een ander mailadres ontvangt dan het huidige mag dit steeds melden aan de redactie.

[^omhoog](#)

F orum

A fgestudeerden

A rchivistiek & hedendaags

D ocumentbeheer

Redactie

FAAD-bestuur
redactie@faad.be
www.FAAD.be